

Charles Dickens

Oliver Twist

REGIS

Respect pentru oameni și cărți

Capitolul I	
În care se arată locul unde s-a născut Oliver Twist și împrejurările care au întovărășit venirea sa pe lume.....	3
Capitolul II	
În care se arată unde, cum a crescut și ce fel de educație a primit Oliver Twist.....	6
Capitolul III	
Unde se arată cum Oliver era cât pe ce să capete o slujbă ce n-ar fi fost o sinecură.....	18
Capitolul IV	
Oliver găsește altă slujbă și-și face intrarea în lume	27
Capitolul V	
Oliver găsește noi tovarăși. Ducându-se întâia oară la o înmormântare își face o idee proastă despre meseria stăpânului său.....	34
Capitolul VI	
Oliver, scos din sărite de insultele lui Noah, se ridică împotriva-i, umplându-l de uimire	45
Capitolul VII	
Oliver continuă să se răzvrătească	49
Capitolul VIII	
Oliver se duce la Londra. Pe drum întâlnește un tânăr gentleman foarte original.....	56
Capitolul IX	
Cuprinde câteva lămuriri asupra simpaticului bătrân și-a elevilor săi, tineri de mare viitor	65
Capitolul X	
Oliver începe să-i cunoască mai bine pe noii săi asociați și capătă o experiență pe care o plătește scump. Capitolul acesta, cu toate că-i scurt, e unul din cele mai însemnate.....	71

Capitolul XI	
Unde e vorba de domnul Fang, magistrat, și unde se dă o mică probă de felul cum împărțea domnia sa dreptatea.....	77
Capitolul XII	
Oliver e îngrijit cum n-a fost niciodată în viața lui. Noi amănunte asupra evreului hazliu și a tinerilor săi prieteni.....	86
Capitolul XIII	
Se înfățișează cititorului inteligent câteva cunoștințe noi despre care se povestesc felurite întâmplări nostime în legătură cu istorisirea noastră.	95
Capitolul XIV	
Cuprinde noi amănunte în legătură cu șederea lui Oliver la domnul Brownlow și prezicerea surprinzătoare a unui oarecare domn Grimwig cu privire la copil, când acesta a plecat să îndeplinească o însărcinare.....	103
Capitolul XV	
În care se arată cât de mult țineau la Oliver evreul cel hazliu și domnișoara Nancy	114
Capitolul XVI	
Unde se arată ce a pățit Oliver după ce a pus Nancy mâna pe el	121
Capitolul XVII	
Oliver e urmărit de o soartă potrivnică ce aduce la Londra un personaj ilustru care-l vorbește de rău	130
Capitolul XVIII	
Cum își petrece timpul Oliver în tovărășia instructivă a onorabililor lui prieteni	140
Capitolul XIX	
În care se discută și se pune la cale un plan important.....	147
Capitolul XX	
Oliver încapă pe mâna domnului Sikes	157

Capitolul XXI	
Expediția	164
Capitolul XXII	
Spargerea	170
Capitolul XXIII	
Cuprinde o nostimă conversație între domnul Bumble și o doamnă, din care se vede că și un intendent poate fi simțitor în anumite împrejurări.....	178
Capitolul XXIV	
E vorba de o istorie tristă, dar scurtă și care ar putea avea o mare însemnătate în lămurirea acestei povestiri	185
Capitolul XXV	
În care îl întâlnim din nou pe domnul Fagin și compania.....	191
Capitolul XXVI	
În care apare un personaj misterios și ies la iveală o sumedenie de amănunte în legătură cu istorisirea noastră.....	197
Capitolul XXVII	
Se drege o nepolitete dintr-un capitol precedent, în care o doamnă a fost părăsită pe neașteptate	209
Capitolul XXVIII	
Oliver apare din nou. Urmarea aventurilor sale.....	216
Capitolul XXIX	
Câteva cuvinte introductive asupra locuitorilor casei în care a nimerit Oliver.....	226
Capitolul XXX	
În care se arată ce cred despre Oliver musafirii cei noi care vin să-l vadă	230
Capitolul XXXI	
Lucrurile se încurcă tot mai mult	236
Capitolul XXXII	
Traiu fericit pe care-l începe Oliver alături de noii lui prieteni	247

Capitolul XXXIII	
În care fericirea lui Oliver și a prietenilor lui primește o lovitură neașteptată.....	256
Capitolul XXXIV	
Lămuriri asupra unui domn tânăr care apare acum în scenă. O nouă aventură a lui Oliver	265
Capitolul XXXV	
Sfârșitul neplăcut al aventurilor lui Oliver și convorbirea interesantă între Harry Maylie și Rose	274
Capitolul XXXVI	
E un capitol foarte scurt și poate va părea în momentele acestea lipsit de interes, totuși trebuie citit deoarece întregește capitolul precedent și ajută la lămurirea unui capitol care va urma la timpul convenit.....	282
Capitolul XXXVII	
În care cititorul va observa un contrast destul de des întâlnit în căsnicii	284
Capitolul XXXVIII	
Unde aflăm cum s-a desfășurat întrevederea nocturnă dintre domnul și doamna Bumble și Monks	294
Capitolul XXXIX	
Prezintă câteva personaje respectabile pe care cititorul le-a mai întâlnit și arată ce-au urzit, cu mințile lor iscusite Monks și bătrânul evreu	305
Capitolul XL	
Ciudată întrevedere, care este urmare a capitolului precedent	319
Capitolul XLI	
Care cuprinde descoperiri noi și totodată arată că surprizele, ca și nenorocirile nu vin niciodată singure.....	326
Capitolul XLII	
O veche cunoștință de-a lui Oliver dă dovadă de aptitudini geniale și ajunge un personaj cunoscut în Capitală	337

Capitolul XLIII	
<i>Unde Șmecherul o pătește rău</i>	347
Capitolul XLIV	
<i>Sosește vremea ca Nancy să-și țină făgăduiala pe care a făcut-o Rosei Maylie. Nu se ține de cuvânt</i>	358
Capitolul XLV	
<i>Fagin îl trimite pe Noah Claypole într-o misiune secretă</i>	364
Capitolul XLVI	
<i>Întâlnirea</i>	368
Capitolul XLVII	
<i>Urmări fatale</i>	378
Capitolul XLVIII	
<i>Fuga lui Sikes</i>	385
Capitolul XLIX	
<i>Monks și domnul Brownlow se întâlnesc în sfârșit. O veste le întrerupe convorbirea</i>	395
Capitolul L	
<i>Urmărirea și fuga</i>	405
Capitolul LI	
<i>Nu o taină ci mai multe ies la iveală. Și mai este vorba de o cerere în căsătorie în care zestrea și banii nu joacă nici un rol</i>	417
Capitolul LII	
<i>Cea din urmă noapte pe care o mai are de trăit Fagin</i>	430
Capitolul LIII	
<i>Și cel din urmă</i>	439

Tipar executat la:

EVEREST
: TIPOGRAFIA

Traducere: Teodora și Profira Sadoveanu

Editura REGIS

www.regiseditura.ro

Tel./Fax: 021.222.26.16; 0744.75.65.86

Capitolul I

În care se arată locul unde s-a născut Oliver Twist și împrejurările care au întovărășit venirea sa pe lume

Printre feluritele edificii publice ale unui oraș, pe care din mai multe motive consider mai nimerit să nu-l dau în vileag și căruia nici nu vreau să-i pun un nume închipuit, este o clădire care se află de mult, mai în toate orașele și orașele și anume: Casa de Muncă. În clădirea aceasta, într-o zi și la o dată pe care nu merită să le mai repet, deoarece hotărât că nu pot fi de nici un folos cititorului în punctul în care am ajuns cu povestirea, s-a născut vremelnica făptură al cărui nume e așezat în fruntea acestui capitol.

Multă vreme după ce chirurgul parohiei l-a trecut pragul acestei lumi de durere și necazuri, a fost mare îndoială dacă pruncul va ajunge să mai poarte vreun nume; în care caz mai mult ca sigur că memoriile de față n-ar fi apărut niciodată, ori chiar dacă ar fi apărut, ar fi cuprins un număr așa de restrâns de pagini, încât ar fi avut neprețuitul merit să fie cel mai scurt și mai credincios soi de biografie ce-a existat în literatură de când e lumea.

Deși nu mă încumet să susțin că a te naște într-o Casă de Muncă e cel mai de invidiat și cel mai mare noroc ce poate cădea pe capul unui om, totuși dați-mi voie să spun că în împrejurarea de față a fost cel mai bun lucru ce i s-ar fi putut întâmpla lui Oliver Twist.

Fapt este, că destul de greu a putut fi înduplecat Oliver că trebuie să-și ia asupra sa îndeplinirea funcțiilor respiratorii - supărător exercițiu - dar care prin obișnuință a ajuns de neapărată trebuință unei existențe ușoare; astfel a rămas copilul o vreme pe salteluța lui de lână, abia trăgându-și sufletul, stând în cumpănă între lumea asta și cealaltă, pe când balanța părea că înclină în favoarea celei din urmă.

Dar dacă Oliver ar fi fost înconjurat în acest scurt răstimp de bunici dragăstoase, mătuși speriate, dădace pricepute și doctori plini de-o adâncă înțelepciune, fără îndoială că nu s-ar fi putut face nimic și moartea l-ar fi luat într-o clipă. Nefiind însă acolo decât o babă nevoiașă, cu mintea încețoșată de prea multă bere, și chirurgul parohiei plătit cu anul pentru

Libris
treaba asta, Oliver și natura au luptat singuri, care pe care. Urmarea a fost că pruncul, după ce s-a zvârcolit de câteva ori, a respirat, a strănutat și cu un strigăt puternic - pe cât se putea aștepta de la un băiețel de trei minute și un sfert, înzestrat cu acel foarte folositor organ omenesc ce se numește glas - a dat înștiințare pensionarilor azilului că o nouă povară a căzut în sarcina parohiei. Când Oliver dădu dovada asta, cea dintâi, de liberă și bună funcționare a plămânilor, pătura peticită aruncată cu neîngrijire peste patul de fier se mișcă ușurel; fața palidă a unei femei tinere se ridică anevoie de pe pernă și un glas slab rosti cu greu: „Dați-mi să văd copilul și apoi să mor“.

La aceste vorbe, doctorul care stătuse până atunci cu fața întoarsă către foc încălzindu-și și frecându-și podul palmelor, se ridică și venind la căpătâiul patului, rosti cu mai multă blândețe decât te-ai fi așteptat de la dânsul:

— Nu trebuie să vorbești încă de moarte.

— Nu, nu, Dumnezeu s-o ție, draga de ea! se amestecă îngrijitoarea vârând repede în buzunar un șip verde, al cărui conținut îl cercetase cu vădită plăcere într-un colț al odăii. Dumnezeu s-o ție. Dacă ar avea vârsta mea, domnule doctor, și ar fi născut treisprezece copii, morți toți în afară de doi, care se află cu mine, aici, la Casa de Muncă, să vezi atunci că n-ar mai vorbi așa, domnule doctor; Dumnezeu s-o ție, draga de ea! Care trebuie să te gândești că ești mamă acum și ai aici un drăguț de puișor.

Se pare însă, că acele dulci făgăduieli de viitor făcute unei mame n-au avut nici o putere. Bolnava clătină din cap și întinse mâna către copil. Doctorul i-l puse în brațe. Femeia își lipi cu ardoare buzele albe și reci de fruntea lui; apoi, trecându-și mâna pe față, își plimbă privirea rătăcită în jur, se scutură ca de un fior și lăsându-se pe spate, își dădu suflitul. Îi frecară mâinile, pieptul, tâmplele; sângele însă îi înghețase pentru totdeauna. Îi vorbiră de nădejde și sprijin, dar ea fusese lipsită prea multă vreme de ele.

— S-a sfârșit, doamnă Cutare, rosti într-un târziu doctorul.

— Vai, da, săraca de ea! spuse îngrijitoarea culegând de pe pernă dopul de la șipul cel verde, care căzuse în vreme ce se aplecase să ridice copilul. Săraca de ea!

— Nu-i nevoie să mai trimiți după mine dacă pruncul țipă, spuse medicul, trăgându-și tacticos mânușile. Nici vorbă că are să facă scandal. Dă-i atunci puțină fiertură de ovăz. Își puse pălăria și în drum spre ușă adăugă, oprindu-se o clipă lângă pat: Și era și drăguț. De unde venea?

— Au adus-o ieri noapte din porunca domnului supraveghetor, răspunse baba. Au găsit-o zăcând în drum. Se vede că bătuse lungă cale, căci pantofii îi erau ferfeniți; dar de unde venea și unde se ducea, numai bunul Dumnezeu știe.

Doctorul se aplecă peste trupul neînsuflit și-i ridică mâna stângă.

— Vechea poveste, clătină el din cap. Sigur. N-are verighetă. Ei, noapte bună!

Resp. Distinsul reprezentant al medicinei se duse la masă, iar îngrijitoarea mai făcu un nou apel la șipul cel verde, după care, lăsându-se pe un scăunaș, în fața focului, se apucă să înfeșe pruncul.

Ce pildă minunată de atotputernicia hainei ne-a dat atunci tânărul Oliver Twist! Înfașurat în pătura care-i slujise drept singur strai, putea fi luat drept viță de domn sau prunc sărman. Și nimeni, nici cel mai ager străin n-ar fi putut spune din ce neam se trage. Acum însă, cu hăinuța veche de cit, îngălbenită de atâta purtat, e pecetluit și etichetat, coborât deodată la locul său: copilul parohiei, orfanul Casei de Muncă, umilitul, oropsitul flămând, sortit să fie veșnic ghiontit, lovit, disprețuit de toți, cel care nicăieri nu găsește milă.

Oliver țipa din toată inima. Dar să fi știut că-i un biet orfan, rămas la mila epitropilor și supraveghetorilor, poate că ar fi răcnit și mai tare.

Capitolul II

În care se arată unde, cum a crescut și ce fel de educație a primit Oliver Twist

Vreme de opt sau zece luni, Oliver a fost victima unui neîntrerupt șir de înșelăciuni și dezamăgiri. L-au crescut cu biberonul și autoritățile Casei de Muncă au avut grijă să aducă la cunoștința conducerii azilului starea jalnică în care se afla bietul orfan înfometat.

Atunci conducerea azilului se informă cu multă demnitate pe lângă autoritățile Casei de Muncă dacă nu cumva se găsește pe acolo în „Casă” vreo ființă de sex feminin, care să-i poată da lui Oliver Twist hrana și mângâierea de care era lipsit.

La care autoritățile Casei de Muncă au răspuns cu umilință că nu se găsește așa ceva. Atunci conducerea azilului, plină de mărinimie și generozitate, hotărî ca Oliver Twist să fie trimis la țară, cu alte cuvinte dus la o sucursală a Casei de Muncă, la o depărtare de vreo trei mile. Acolo, douăzeci-treizeci de tineri contravenienți la legea săracilor se tăvăleau cât e ziua de mare pe podele, scutiți de neajunsul unui belșug de hrană și îmbrăcăminte, sub supravegherea

părintească a unei bătrâne, care primea și inculpați pentru suma de șapte pence și jumătate pe căpșor, pe săptămână. Șapte pence și jumătate pe săptămână e o sumă îndestulătoare pentru întreținerea unui copil. Într-adevăr, cu șapte pence și jumătate poți cumpăra o groază de lucruri cu care să-l îndopi și să-i strici stomacul.

Bătrâna cu pricina era o femeie tare înțeleaptă și pricepută; știa ce priește copilului, și mai ales își dădea foarte bine seama ce-i priește ei. Astfel că lua pentru sufletelul ei cea mai mare parte a pensiunii săptămânale, supunând tânăra generație parohială la un regim și mai aspru decât acela care-i fusese hărăzit. Izbutind să stoarcă și de unde părea că nu mai este nimic de stors, bătrâna se dovedea astfel un desăvârșit filozof utilitarist.

Cine nu cunoaște povestea aceluia filozof utilitarist care născocise o teorie grozavă, că poți face un cal să trăiască fără mâncare; teorie pe care a și demonstrat-o așa de bine, încât a ajuns să dea calului său numai un pai pe zi. Și fără îndoială că ar fi izbutit să facă din el un animal ager și focos cu nimica toată, dacă nu s-ar fi întâmplat să-i moară cu douăzeci și patru de ore înainte de a-i fi administrat pentru întâia oară o porție bună de aer.

Din păcate și filozofia utilitaristă a cumetrei sub a cărei aripă protectoare se afla Oliver Twist, avea un sistem ce dădea cam aceleași rezultate. Dacă vreun copil izbutea să-și ducă zilele cu o fărâmă din hrana cea mai slabă cu putință, parcă era un făcut, că în opt cazuri și jumătate din zece ori se îmbolnăvea de frig sau de poftă, ori cădea în foc din nebăgare de seamă, ori se înăbușea te miri cum; și atunci nenorocitul de plod era chemat să se înfățișeze în altă lume, unde urma să se întâlnească cu părinții pe care nu-i cunoscuse pe lumea aceasta.

Uneori, când se întâmpla să aibă loc vreo anchetă mai neobișnuită cu privire la vreun copil trecut cu vederea la întorsul saltelei, ori care a murit opărit pe când se spăla rufe, cu toate că accidentul din urmă se putea întâmpla foarte greu, dat fiind că la „țară” rareori putea fi vorba de ceva care să aducă cu spălătură rufelor, atunci îi mai venea în gând juriului să pună unele întrebări neplăcute sau se răzvrăteau unii

dintre locuitorii parohiei iscăbind câte o plângere. Asemenea obrăznicii erau însă repede înăbușite de dovezile doctorului și de mărturia intendentului; cel dintâi declara că a deschis trupul și n-a găsit nimic înăuntru - lucru mai mult ca sigur - iar al doilea jura întotdeauna ce voia conducerea azilului, dovedind astfel un foarte frumos devotament. Afară de asta, comisia administrativă făcea vizite regulate la țară, având întotdeauna grijă să-l trimită cu o zi înainte pe intendent ca să-i vestească sosirea. Când veneau, copiii erau primeniți și curați; mai mult ce puteai cere?

De la asemenea sistem de cultură nu te puteai aștepta la o recoltă prea strălucită sau îmbelșugată. Cea de-a noua aniversare a lui Oliver Twist îl găsi un copil palid și plâpând, cam pirpiriu și subțirel ca un fus. Natura însă, ori o moștenire fericită de la părinți, îi pusese în piept o inimă curajoasă și dreaptă, ce avusese unde să crească și să se dezvolte mulțumită regimului de post la care fusese supus de la naștere; și poate tocmai acestei împrejurări i se datorează faptul că izbutise să ajungă până la vârsta de nouă ani.

Oricum ar fi fost, vorba e că ajunsese să îplinească nouă ani și tocmai îi sărbătorea în distinsa tovărășie a altor doi tineri domnișori, cu care împărțise o sfântă de bătaie, fiind apoi închiși în pivnița de cărbuni, fiindcă îndrăzniseră să pretindă că le este foame, când deodată doamna Mann, stăpâna cea bună a casei, a tresărit cu spaimă zărind în drum pe domnul Bumble, intendentul, care se căznea să tragă zăvorul de la poarta grădinii.

— Doamne sfinte! Dumneavoastră sunteți, domnule Bumble? strigă doamna Mann, scoțând capul pe geam și prefăcându-se grozav de bucuroasă. Susano, adu-l sus pe Oliver și pe ceilalți doi plozi și spală-i numaidecât. Vai, Doamne! Tare mă bucur că vă văd, domnule Bumble!

Domnul Bumble era un om gras și țăfnos, astfel că, în loc să răspundă cu delicatețe unei primiri atât de inimoase, începu să zgâlțâie cu furie clanța, ba mai trăzni și-o lovitură în poartă, cum numai un picior de intendent e în stare.

— Vai de mine și de mine! zise doamna Mann, repezindu-se afară. În vremea asta cei trei copii fuseseră scoși de unde erau. Cum am uitat portița încuiată pe dinăuntru din pricina

puișorilor, dragii de ei! Pofțiți, vă rog, domnule Bumble, pofțiți vă rog!

Deși invitația fusese făcută cu o politețe ce-ar fi împlânzit până și-o inimă de episcop bisericesc, pe intendent nici gând să-l înmoaie.

— Crezi dumneata că asta se cheamă respect și bună-cuviință, doamnă Mann? se răsti domnul Bumble, strângând în mână bastonul. Să lași conducerea azilului să aștepte la poarta dumitale, când se prezintă aici pentru interese parohiale, când e vorba de orfanii noștri? Îți dai seama că dumneata ești o delegată a parohiei, ca să zic așa, o lefegiță?

— Cum să nu, domnule Bumble, numai că am zăbovit o clipă ca să spun la vreo doi dintre scumpii mei puișori care țin mai mult la dumneavoastră, că ați venit, întoarse doamna Mann vorba cu multă umilință.

Domnul Bumble avea o idee grozavă despre talentele sale oratorice și despre însemnătatea persoanei sale. Cum talentul și-l dovedise, iar prestigiul și-l vedea răzbunat, începu a se liniști.

— Bine, bine, doamnă Mann, spuse el cu glas mai domolit, se poate să fie cum spui dumneata. Ia-o înainte, căci am venit cu treburi și am să-ți spun ceva.

Doamna Mann îl călăuzi pe intendent într-o odăiță pardosită pe jos cu cărămidă, apoi îl pofți pe scaun și-i așeză cu multă grijă pălăria tricorn și bastonul pe masă. Domnul Bumble, încălzit de drum, își șterse nădușeala de pe frunte, aruncă o privire mulțumită pălăriei tricorn și zâmbi. Da, la urma urmei intențenții sunt și ei oameni, așa că domnul Bumble zâmbi.

— Să nu vă supărați de ce-am să vă spun, rosti doamna Mann cu glas plin de dulceață. Veniți de departe și ați umblat mult, altfel n-aș îndrăzni. N-ați vrea să beți ceva, domnule Bumble, măcar o picătură?

— Nici o picătură! Nici o picătură! spuse domnul Bumble fluturând ușurel din mâna dreaptă cu un gest demn, dar plin de îngăduință.

— Ba eu cred că tot o să luați, spuse doamna Mann, care pricepuse tonul și sensul gestului. Numai o picăturică, îndoită cu puțină apă și o bucățică de zahăr.